

Školska praksa: vježbe

**Tematska cjelina: stručno pojmovlje
iz područja
*Ovladavanja inim jezikom***

**Dodatak: *Mali rječnik i pojmovnik iz područja
Ovladavanja inim jezikom*
engleski – hrvatski – njemački**

Ninočka Truck-Biljan, prof.

Filozofski fakultet Osijek, 2013./2014.

Uvod

Vježbe iz tematskoga područja vezanoga uz terminologiju, odnosno stručne pojmove iz područja *Ovladavanja inim jezikom* mogu se primjenjivati tijekom nastave iz kolegija *Školska praksa* i to uz dodatak *Mali rječnik i pojmovnik iz područja Ovladavanja inim jezikom*.

Sadržaji vježbi iz kolegija *Školska praksa* u okviru programa studija *Engleskoga jezika i književnosti, diplomski studij nastavnički smjer* (dvopredmetni studij) i *Njemački jezik i književnost, diplomski studij nastavnički smjer* (dvopredmetni i jednopredmetni studij), zamišljene su tako da u potpunosti slijede program ovoga kolegija koji je naveden u Izvedbenom planu i programu Filozofskoga fakulteta (<http://www.ffos.unios.hr/>) u Osijeku te ISVU sustavu. Očekivani su ishodi kolegija *Školska praksa* sljedeći:

Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:

- ciljano i refleksivno raspravljati o promatranoj nastavi;
- raspravljati o važnosti sastavnica nastavničke kompetencije i potrebi njezinog razvoja;
- protumačiti učinkovitosti primjene nastavnih strategija;
- objasniti važnost razredne interakcije;
- analizirati strukturu i dinamiku tijeka nastavnog sata;
- analizirati nastavnu pripremu za različite vrste nastavnih sati;
- analizirati odabir prikladnih metoda i postupaka, te oblika rada u skladu s ciljevima nastavnoga sata;
- analizirati odabir nastavnih materijala u skladu sa potrebama nastavnog sata;
- samostalno kreirati nastavnu jedinicu engleskog kao stranog jezika na različitim stupnjevima učenja;
- samostalno izvesti nastavnu jedinicu;
- raspravljati o samostalno izvedenim nastavnim jedinicama;
- izvijestiti o tijeku i kvaliteti odgledanih vlastitih nastavnih sati i nastavnih sati drugih studenata te o prednostima i nedostacima korištenih postupaka i metoda;
- analizirati sastavljeni portfolio i odgledane nastavne sate;
- prikazati rad institucije škole te sastav i način pisanja potrebite školsko-pedagoške dokumentacije

Vježbe iz kolegija *Školska praksa* predstavljaju ponavljanje, povezivanje i nadogradnju kolegija *Metodika, Glotodidaktika, Izrada nastavnih materijala, Istraživanje u nastavi stranoga*

jezika, Usvajanje drugoga i stranoga jezika, Testiranje u nastavi stranoga jezika te drugih kolegija kao što su primjerice *Didaktika, Pedagogija* i *Psihologija*. Teorijska se predznanja povezuju s praktičnom primjenom u nastavi. Znanstvena i stručna zbivanja i jezične politike na razini Europe (*Vijeće Europe* i *Europsko središte za moderne jezike u Grazu*) povezuju se uz iznalaženje poveznica koje se ostvaruju u izvedbenom nastavnom planu i programu za osnovne i/ili srednje škole, jednom nastavnom satu i još konkretnije u jednoj etapi nastavnoga sata. Uočavaju se svrhe promjena u odgojno-obrazovnim sustavima sve do pripreme za učinkovito i djelatno pripremanje za svakodnevnu izvedbu nastave.

U svrhu povezivanja teorijskih i praktičnih znanja iz različitih kolegija koje su studenti pohađali tijekom dvije godine diplomskoga nastavničkoga studija, kao i u svrhu povezivanja različitih područja u okviru dvopredmetnih studija (strani jezik + Filozofija, Pedagogija, Hrvatski jezik, Povijest), jedno od tematskih područja koje smatramo važnim za ostvarivanje očekivanih ishoda jeste i djelatna uporaba stručnih pojmova na jednome ili dva strana jezika, kao i na hrvatskome jeziku. Studenti trebaju biti pripremljeni za početak planiranja, pripremanja, izvedbe i vrjednovanja vlastite i tuđe nastave uz razvijanje osnovnih ideja o tome zašto se nešto priprema i provodi, kako, čime, gdje se to može pronaći i što sve treba uobzirivati na razini predmeta, administracije i odgojno-obrazovnih sustava. Budući da je službeni jezik u Republici Hrvatskoj Hrvatski jezik, da je sva pedagoška, školska dokumentacija, službeni dokumenti na razini države i pisani dio stručnoga ispita na hrvatskome jeziku, smatramo potrebnim razvijanje kompetencije djelatne uporabe stručnim pojmovima i na stranome i na hrvatskome jeziku.

Prilikom odabira pojmova za *Mali rječnik i pojmovnik* brinulo se prije svega o tome postoji li prijevod engleskoga izvornika u recentnoj znanstveno-stručnoj literaturi na hrvatskome jeziku. Uvršteni su posebice oni pojmovi za koje postoji i određeno pojašnjenje. Kod pojedinih se pojmova uočava više ponuđenih hrvatskih inačica iz različitih izvora. Na pojedinim se mjestima korisnika upućuje na čitanje navedenih izvora, budući da su pojašnjenja bila preopširna. Ponegdje se od nekoliko navedenih hrvatskih inačica predlaže ona koja se posljednjih nekoliko godina pojavljuje u znanstveno-stručnoj literaturi ili pedagoškoj praksi.

Osijek, 2013./2014.

Ninočka Truck-Biljan, prof.

Recenzentice:

doc. dr. sc. Melita Aleksa Varga, doc. dr. sc. Vesna Bjedov i dr. sc. Mirna Radišić

VJEŽBE IZ TEMATSKOGA PODRUČJA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOGA I STRUČNOGA POJMOVLJA

(Engleski – Hrvatski – Njemački)

Sadržaj

1. Uvod u kolegij Školska praksa.....	4
2. Europski portfolio za studente jezika	7
3. Priprema za promatranje nastave.....	11
4. Razredni diskurs.....	14
5. Pedagoška dokumentacija.....	15
6. Pripremanje za izvedbu nastave.....	16
7. Pojmovi <i>competence</i> i <i>Communicative Competence</i>	17
8. Pisana priprava za nastavni sat.....	18
9. Kurikularni pristup nastavi.....	20
10. Oblici rada	22
11. Nastavni materijali	24
12. Posebnosti nastave stranih jezika	26
13. Rad u kombiniranim razrednim odjelima	27
14. Ocjenjivanje i vrjednovanje u nastavi stranih jezika.....	28
15. Suvremeni pristupi nastavi stranih jezika	29
16. Cjeloživotno stručno usavršavanje	30
17. Istraživanja u nastavi/na području stranoga jezika	31
Dodatne aktivnosti:.....	32

1. Uvod u kolegij Školska praksa

Vježba 1.

- a) Razmislite pojedinačno i napišite pojmove za koje smatrate da su važni za kolegij *Školska praksa* (pojmovi mogu biti na bilo kojem jeziku (engleski, njemački, hrvatski), a potom usporedite u parovima.

- b) Prelistajte *Mali rječnik i pojmovnik iz područja Ovladavanja inim jezikom*. Koliko ste u njemu pojmova iz zadatka a) pronašli? Zapišite.

- c) Jeste li u zadatku a) naveli pojam onako kako se pojavljuje u stranoj ili domaćoj znanstvenostručnoj literaturi? Napišite pojmove koje ste pronašli u *Malome rječniku*, a koji se razlikuju od Vaših prijedloga:

- d) Raspravite u parovima i podijelite sa svima.

Vježba 2.

- a) Pročitajte pojmove koji su u tablici navedeni abecednim redom. Tijekom uvodnoga predavanja o obvezama i potrebnim materijalima za kolegij Školska praksa u tablicu napišite glavne pojmove na engleskom i/ili njemačkom jeziku koji se pojavljuju u predavanju ili na prezentaciji. Ukoliko neki pojam koji nije naveden u tablici smatrate važnim, dopišite ga.

Engleski	Hrvatski	Njemački
	Europski portfolio za studente stranoga jezika	
	nastavni plan i program	
	obrazac za promatranje nastave	
	planiranje nastave	
	priprava za nastavni sat	
	portfolio	
	vrednovanje	

- b) Provjerite postoje li pojmovi (iz tablice u Vježbi 2, zadatak a) u *Malom rječniku i pojmovniku* te napišite izvore pojmova koji se pojavljuju u predavanju (autore znanstvenoistraživačkih radova na hrvatskom jeziku):

- c) Raspravite sa svima: koje ste pojmove iz Vježbe 1 i 2 do sada susretali i u kojim kolegijima, na kojem jeziku? Zapišite nekoliko pojmova i kolegija:

2. Europski portfolio za studente jezika

Vježba 1. EPOSTL, EPOSA, EUROPSKI PORTFOLIO ZA STUDENTE JEZIKA - English

a) Work on your own. Read the *Introduction to the European Portfolio for Student Teachers of Languages*. Look at the mind-map (page 6, *Categorisation of descriptors*). How are the descriptors grouped? How many categories are there? What do they represent? Discuss it in pairs.

b) Look at the mind-map (page 6). How many words from the mind-map can you find in *Mali rječnik i pojmovnik*? Look them up and make a list. Compare the list in pairs.

c) What is the meaning of the term *Self-assessment*? Look it up in the Glossary at the end of the document. Find the Croatian translation in *Mali rječnik i pojmovnik*.

Self-assessment =

d) Compare the English with the German and the Croatian version of the same document (Portfolio). Write down in all three languages the three terms from the mind-map (page 6) that you personally find interesting or important. Look them up in *Mali rječnik i pojmovnik*. Compare the words in pairs and in small groups of four.

Engleski	Hrvatski	Njemački

Vježba 1. EPOSTL, EPOSA, EUROPSKI PORTFOLIO ZA STUDENTE JEZIKA –Deutsch

a) Lesen Sie die Einleitung zum Europäischen Portfolio für Sprachlehrende in Ausbildung, die Mindmap (*Kategorisierung der „Kann-Beschreibungen“*, Seite 6). Wie werden diese Deskriptoren eingeteilt? Wie viele Kategorien gibt es? Was stellen sie dar? Diskutieren Sie mit Ihrem Partner.

b) Wie viele Wörter aus der Mindmap (Seite 6) können Sie in *Mali rječnik* finden? Finden Sie die Wörter und schreiben Sie eine Liste. Vergleichen Sie die Liste in Paaren.

c) Was bedeutet der Begriff *Selbstbeurteilung*? Finden Sie im Glossar am Ende des Dokuments. Finden Sie die kroatische Übersetzung in *Mali rječnik i pojmovnik*.

Selbstbeurteilung =

d) Vergleichen Sie die deutsche mit der kroatischen und der englischen Version des gleichen Dokuments (Portfolio). Notieren Sie sich in allen drei Sprachen die drei Begriffe aus der Mindmap (Seite 6), die Sie persönlich interessant oder wichtig finden. Finden Sie die Wörter in *Mali rječnik i pojmovnik* Vergleichen Sie die Wörter mit Ihrem Partner und dann in kleinen Gruppen von vier.

Engleski	Hrvatski	Njemački

Vježba 2. EPOSTL, EPOSA, EUROPSKI PORTFOLIO ZA STUDENTE JEZIKA – English

- a) Read the second paragraph of the *Introduction to the European Portfolio for Student Teachers of Languages* (about the Self-assessment scales, page 6). What is the definition of the word *descriptor*? Look it up in the Glossary at the end of the document. What are the Croatian and German words for the word *descriptor*? Look it up in *Mali rječnik i pojmovnik*. Write down the Croatian translation and compare in pairs.

Descriptor =

Vježba 2. EPOSTL, EPOSA, EUROPSKI PORTFOLIO ZA STUDENTE JEZIKA – English

- a) Lesen Sie den zweiten Abschnitt der Einführung zum Europäischen Portfolio für Sprachlehrende in Ausbildung (über die Maßstabe zur Selbsteurteilung). Finden Sie die Erläuterung des Wortes *Kann-Beschreibung* im Glossar am Ende des Dokuments. Schlagen Sie in *Mali rječnik i pojmovnik* nach. Schreiben Sie die Übersetzung des Wortes auf Kroatisch und diskutieren Sie mit Ihrem Partner über die Bedeutung und Übersetzung.

Kann-Bescheibung =

Vježba 3. EPOSTL, EPOSA, EUROPSKI PORTFOLIO ZA STUDENTE JEZIKA

- a) Potražite u *Malom rječniku i pojmovniku* hrvatske prijevode pojmova iz umne mape na str. 6 engleske inačice Europskoga portfolija za studente jezika. Napišite pojmove koji imaju više izvora (navoda u literaturi). O kojim se pojmovima radi i koji hrvatski autori ih spominju u svojim znanstvenoistraživačkim radovima? Kako su

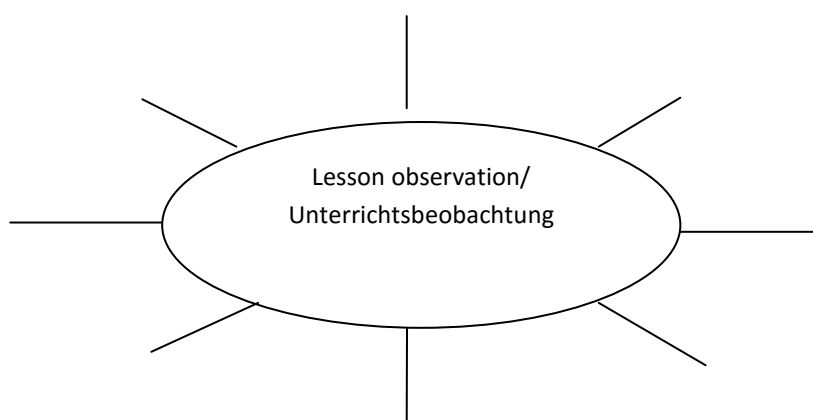
preveli engleski izvornik? Napišite pojmove, usporedite u parovima i podijelite sa svima.

- b) Ukoliko tijekom ispunjavanja Europskoga portfolija za studente jezika nađete pojam koji smatrate važnim, molimo da ga upišete u *Mali rječnik i pojmovnik* i tako ga obogatite.

3. Priprema za promatranje nastave

Vježba 1.

- a) Aktivnost „oluje mozgova“: podsjetite se pojmova vezanih za promatranje nastave¹ koje ste spominjali na prijašnjim kolegijima na stranome jeziku (Metodika, Glotodidaktika, Izrada nastavnih materijala, Istraživanje u nastavi engleskoga/njemačkoga jezika) i dopunite asociogram u skupinama od 4-6.

- b) Usporedite asociogram sa susjednom skupinom i dopunite ukoliko smatrate potrebnim.
- c) Jesu li pojmovi koje ste predložili navedeni u *Malom rječniku i pojmovniku*? Koji? Zapišite ih. Raspravite sa svima.

¹ Pojmovi se mogu odnositi na ono što promatramo, ono što se događa u nastavi ili instrumente koji nam pomažu tijekom promatranja nastave.

- d) Pojedinačno dopunite sljedeću tablicu pomoću *Malog rječnika i pojmovnika*, zatim usporedite u parovima:

Engleski	Hrvatski	Njemački
	analiza diskursa	
	pogrješka	
	diskurs	
	obrazac za promatranje nastave	
	promatranje	
	upravljanje razredom	

- e) Tko je od hrvatskih autora u svojim znanstvenoistraživačkim radovima spominjao pojmove iz prethodne tablice? U kojim djelima? Potražite u *Malome rječniku*.

- f) Proučite *Lesson observation sheet / Unterrichtsbeobachtungsbogen*. Za koje biste pojmove željeli znati hrvatsku inačicu? Potražite u *Malome rječniku* i raspravite u parovima.
- g) Ukoliko su Vam dostupni, možete usporediti obrasce za promatranje koji se rabe tijekom promatranja nastave iz različitih predmeta: engleski, njemački, hrvatski, povijest, filozofija u okviru kolegija Školska praksa. Usporedite s pojmovima iz *Maloga rječnika*.

- h) Ukoliko ste se tijekom studiranja u znanstvenoistraživačkoj literaturi na stranome jeziku susreli s nekim od navedenih pojmova iz tablice², molimo da izvor upišete pokraj pojma na engleskome/njemačkome jeziku u *Malom rječniku i pojmovniku* i tako ga obogatite.

Vježba 2.

- a) Potražite u *Malom rječniku i pojmovniku* izraze koji se odnose na studenta (stranoga) jezika, studenta koji u sklopu kolegija Školska praksa hospitira ili izvodi nastavu u školi, na iskusnoga učitelja/nastavnika koji ga prati te na učitelja/nastavnika pripravnika i ispunite tablicu. Usporedite tablice u parovima.

Engleski	Hrvatski	Njemački

- b) Koji se izvori navode uz izraze u tablici? Potražite u *Malom rječniku i pojmovniku*. Radi li se o znanstvenoistraživačkim radovima ili o drugoj vrsti izvora (Portfolio, pedagoška praksa i sl.)
- c) Ukoliko ste se tijekom studiranja u znanstvenoistraživačkoj literaturi na stranome jeziku susreli s nekim od navedenih pojmova iz tablice, molimo da izvor upišete pokraj pojma na engleskome/njemačkome jeziku u *Malom rječniku i pojmovniku* i tako ga obogatite.

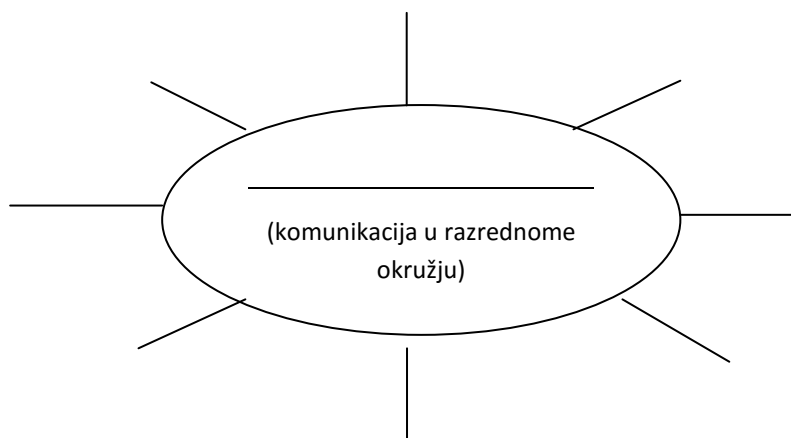
² Primjerice literatura iz područja metodike, glotodidaktike, akcijskih istraživanja, istraživanja u nastavi

4. Razredni diskurs

Vježba 1.

- a) Prelistajte *Mali rječnik i pojmovnik* i pronađite pojmove koji se mogu odnositi na komunikaciju koja se odvija između učitelja/nastavnika i učenika u razrednome okružju. Ispišite ih u tablici te potom u parovima usporedite i obrazložite svoj odabir.

- b) Aktivnost „oluje mozgova“: podsjetite se pojmova vezanih za komunikaciju u razrednome okružju, koje ste spominjali na prijašnjim kolegijima na stranome jeziku (Metodika, Glotodidaktika, Izrada nastavnih materijala, Istraživanje u nastavi engleskoga/njemačkoga jezika) i dopunite asociogram u skupinama od 4-6.

- c) Raspravite o prikupljenim pojmovima s cijelom skupinom. Pripazite da se pojmovi ne ponavljaju.

- d) Ukoliko ste se tijekom studiranja u znanstvenoistraživačkoj literaturi na stranome jeziku susreli s nekim od navedenih pojmova iz asociograma, molimo da izvor upišete pokraj pojma na engleskome/njemačkome jeziku u *Malom rječniku i pojmovniku* i tako ga obogatite.

5. Pedagoška dokumentacija

Vježba 1.

- a) Podsjetite se pedagoške dokumentacije iz vremena dok ste bili u osnovnoj i/ili srednjoj školi. Ukoliko već imate iskustva u neposrednome radu s učenicima (održavali ste nastavu), podsjetite se pedagoške dokumentacije koju ste koristili ili vidjeli u školi. Napišite listu na hrvatskome jeziku i usporedite u parovima.

- b) O kojoj se pedagoškoj dokumentaciji radi? Zajedno prikupite što više podataka i nastojte izbjeći ponavljanje.

- c) U *Malome rječniku i pojmovniku* pokušajte pronaći engleske inačice za prikupljene pojmove koji se odnose na pedagošku dokumentaciju. Koje ste pojmove pronašli? Zapišite ih:

- d) Kako glase pojmovi na sva tri jezika?

- e) Kojim se jezikom služe učitelji/nastavnici stranoga jezika u hrvatskim školama kada govore o pojedinim pojmovima vezanima za pedagošku dokumentaciju? Zašto? Raspravite u parovima i podijelite sa svima.

6. Pripremanje za izvedbu nastave

Vježba 1.

- a) Bez provjeravanja u *Malome rječniku* napišite hrvatske inačice za sljedeće pojmove: *flashcard, vocabulary, Gruppenarbeit, groupwork, curriculum, Frontalunterricht.*

- b) Potražite u *Malom rječniku i pojmovniku* gore navedene pojmove. Jeste li napisali hrvatske inačice onako kako se navode u izvorima/ kako ih rabe pojedini autori u radovima na hrvatskome jeziku? Kod kojih ste pojmova pogriješili? Zašto? Raspravite u parovima i podijelite sa svima.

Vježba 2.

- a) Što sve treba sadržavati pisana priprava za nastavni sat? Raspravite u skupini i navedite na engleskom/njemačkom jeziku, prema sjećanju iz kolegija Metodika i Glotodidaktika.

- b) Usporedite pisane priprave za nastavni sat na hrvatskome, engleskome i njemačkome jeziku. Pisana priprava na hrvatskome može biti za Hrvatski jezik i književnost, Filozofiju, Povijest....Pronađite hrvatske inačice za pojedine pojmove iz priprava na stranome jeziku. Provjerite u *Malom rječniku i pojmovniku* koji se od utvrđenih pojmova pojavljuju. Navedite ih (uz izvore ako postoje):

7. Pojmovi *competence* i *Communicative Competence*

Vježba 1.

- a) Potražite u *Malom rječniku i pojmovniku* pojmove *competence* i *communicative competence*. Koji hrvatski autor(i) raspravlja(ju) o tim pojmovima? Koje hrvatske inačice nude za engleski izvornik?

- b) U literaturi na kraju *Maloga rječnika i pojmovnika* potražite izvor(e) pojma. Potražite dio u knjizi ili članak u knjižnici³ ili na internetu i pročitajte kod kuće. Koju biste inačicu ili bliskoznačnicu pojma *communicative competence* Vi osobno odabrali na temelju svojih teorijskih saznanja iz područja koje obuhvaćaju kolegiji Usvajanje drugoga i stranoga jezika, Metodika i Glotodidaktika? Navedite i ukratko obrazložite:

- c) Ukoliko ste u članku o hrvatskim inačicama engleskoga izvornika *communicative competence* pronašli neki zanimljivi pojam koji biste rado dodali u *Mali rječnik i pojmovnik*, dopišite ga. O kojem se pojmu ili pojmovima radi? Obrazložite ukratko razloge odabira.

Vježba 2.

- a) Pregledajte *Mali rječnik i pojmovnik* i potražite sastavne dijelove (potkomponente) komunikacijske kompetencije. O kojim se kompetencijama radi? Navedite ih na engleskome jeziku:

- b) Na temelju pojmova iz *Malog rječnika i pojmovnika*, utvrdite koji su hrvatski autori pisali o kompetencijama u okviru komunikacijske kompetencije? Koje su hrvatske inačice rabili? Raspravite o nazivlju sa svima.

³ Online katalog Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku može se pretraživati na sljedećoj adresi:
<http://crolist.ffos.hr/>

8. Pisana priprava za nastavni sat

Vježba 1.

- a) Ukoliko su Vam dostupni, usporedite različite oblike obrazaca pisane priprave za nastavni sat. Obrasci mogu biti na bilo kojem jeziku (engleski, njemački, hrvatski). U skupinama od 4-6 odredite osnovne elemente pisane priprave i potražite ih u *Malom rječniku i pojmovniku*.

- b) Koliko ste pojmova koji se odnose na pisanu pripravu za nastavni sat pronašli u *Malom rječniku i pojmovniku*? Tko je od hrvatskih autora pisao o toj tematici?

Vježba 2.

Zadatak za istraživanje: u knjižnici Fakulteta potražite djela autora koji su pisali o pisanoj pripravi za nastavni sat. Pročitajte, sažmite i pripremite za kratko izlaganje. Jesu li autori rabili engleski ili njemački izvorni pojam?

Vježba 3.

- a) Jeste li ste tijekom studija susretali s temom pisane priprave za nastavni sat u preporučenoj obveznoj i/ili dodatnoj literaturi za kolegije Metodiku, Glotodidaktiku, Istraživanje u nastavi engleskog/njemačkog jezika? Ako jeste, navedite o kojim se djelima/autorima radi.

- b) Slijedno Vašemu dosadašnjem teorijskom saznanju i praćenju relevantne literature, smatrate li temu pisane priprave za nastavni sat dovoljno zastupljenom u stranoj i domaćoj

znanstvenoistraživačkoj i stručnoj literaturi? U skupinama od 4-6 predložite pojmove na engleskom i/ili njemačkom jeziku koje bi trebalo dodati u *Mali rječnik i pojmovnik*, kao i njihove odgovarajuće hrvatske inačice.

9. Kurikularni pristup nastavi

Vježba 1.

a) Raspravite u skupinama od 4-6: znače li pojmovi *kurikulum*, *nastavni plan*, *nastavni program*, *curriculum*, *syllabus*, *Lehrplan* isto ili ne? Radi li se o istoznačnicama ili bliskoznačnicama? Ukoliko se pojmovi razlikuju po značenju, o kojim se razlikama radi? Podsjetite se što ste do sada učili u okviru različitih kolegija.

b) Svojim riječima ukratko opišite sljedeće pojmove (navedite kratku definiciju):

kurikulum =

nastavni plan =

nastavni program =

curriculum (curricula) / das Curriculum =

syllabus =

der Lehrplan =

c) Provjerite navedene pojmove u *Malom rječniku i pojmovnike* te nadopunite ili ispravite definicije iz zadatka b) ako je to potrebno. Raspravite o sličnostima i razlikama u značenju pojmova s cijelom skupinom.

Vježba 2.

U skupinama od 4-6 pregledajte i usporedite *Nacionalni okvirni kurikulum za osnovne i srednje škole* (NOK), *Nastavni plan i program za osnovnu školu* (NPiP) i *Nastavne planove i programe za srednje škole* (srednje strukovne škole i gimnazije)⁴. Koje su osnovne razlike? Raspravite u skupinama i podijelite sa svima.

Vježba 3.

- a) Zadatak za istraživanje: odaberite izvor iz *Malog rječnika i pojmovnika* koji govori o nastavnom planu i programu, pročitajte što se o tome govori, sažmite i pripremite za kratko izlaganje. Isto tako potražite uručke i zabilješke o kurikulumu iz prethodnih kolegija te pripremite za kratko izlaganje i raspravu.

- b) Nakon zadatka za istraživanje: U skupinama od 4-6 predložite pojmove na engleskom i/ili njemačkom jeziku, vezane za kurikulum i nastavni plan i program, koje bi trebalo dodati u *Mali rječnik i pojmovnik*, kao i njihove odgovarajuće hrvatske inačice.

⁴ Ukoliko Vam nisu dostupni tijekom vježbi u pisanome obliku, možete ih potražiti na internetskim stranicama:

Nacionalni okvirni kurikulum

(http://www.azoo.hr/images/stories/dokumenti/Nacionalni_okvirni_kurikulum.pdf) ; Nastavni plan i program za osnovnu školu na internetskim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (<http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=21737>),

Nastavni planovi za gimnazije i srednje strukovne škole na stranicama Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO) (<http://www.ncvvo.hr/drzavnamatura/web/public/dokumenti>)

10. Oblici rada

Vježba 1.

- a) Podsjetite se svojih iskustava kao učenika stranoga jezika iz osnovne i srednje škole. Kako ste radili na satu stranoga jezika? Sami, u parovima ili na neki drugi način? Koji? Navedite oblike rada kojih se sjećate, potom usporedite u parovima i malim skupinama od 4 te kratko raspravite o najučestalijem obliku rada koji ste kao učenici doživjeli na nastavi stranoga jezika.

- b) Podsjetite se teorije koju ste obrađivali u okviru kolegija Glotodidaktika i Metodika te autora koji su pisali o poučavanju stranoga jezika i napišite oblike rada o kojima ste govorili i to na engleskom/njemačkom jeziku.

- c) Potražite u *Malom rječniku i pojmovniku* nazive koje za oblike rada rabe hrvatski autori. Napišite one izraze na hrvatskome jeziku koje niste napisali u zadatku a) ove vježbe:

- d) Koji hrvatski autori su pisali o oblicima rada? Navedite izvore iz *Malog rječnika i pojmovnika*, potražite jedan od izvora u knjižnici i pročitajte dijelove knjige / članka u kojima se govori o oblicima rada u nastavi. Rabe li autori izvorne nazive na engleskome ili njemačkome jeziku? Ako da, navedite koje:

- e) Pojmove za oblike rada u nastavi, koje ste pronašli u *Malom rječniku i pojmovniku* i/ili ste se podsjetili iz teorijskih dijelova kolegija, potražite u obrascima pisane pripreve za nastavni sat.

Ukoliko ste u mogućnosti, usporedite *Daily Lesson Plan*, *Unterrichtsbogen* i *Obrazac pisane priprave za nastavni sat*. Ukoliko smatrate da bi u *Mali rječnik i pojmovnik* trebao dodati određeni naziv za oblik rada, predložite i dodajte:

11. Nastavni materijali

Vježba 1.

- a) Koji se nastavni materijali rabe u nastavi stranoga jezika (u osnovnoj i srednjoj školi, na fakultetu)? Nabrojite u skupinama od 4-6 i podijelite sa svima.

- b) Koja je razlika između *nastavnih sredstava* i *nastavnih pomagala*? Pronađite pojam *nastavna sredstva* i *pomagala* u *Malom rječniku*.

- c) Tko je od hrvatskih autora pisao o *nastavnim sredstvima* i *pomagalima*? Raspravite o tome što ste pronašli u parovima, a zatim podijelite sa svima.

- d) Koji izraz (ili izraze) za *nastavna sredstva* i *pomagala* rabimo u metodici engleskoga / njemačkoga jezika? Pronađite u *Malom rječniku* i *pojmovniku* i navedite:

Vježba 2.

- e) Za studente engleskoga jezika: Kod njemačkoga izraza kojim se označavaju *nastavna sredstva* i *pomagala* naveden je jedan izvor. Koji biste izvor predložili za engleski izraz? Podsjetite se teorijskoga dijela kolegija Metodika engleskoga jezika ili Glotodidaktika (Teorija nastave engleskoga jezika), ili potražite stručnu literaturu na internetu ili u knjižnici. U *Mali rječnik* i *pojmovnik* dopišite izvor.

- f) Za studente njemačkoga jezika: Kod jednoga njemačkoga izraza kojim se označavaju *nastavna sredstva i pomagala* naveden je jedan izvor. Koji biste izvor predložili za drugi izraz? Podsjetite se teorijskoga dijela kolegija Metodika njemačkoga jezika ili Glotodidaktika (Teorija nastave njemačkoga jezika), ili potražite stručnu literaturu na internetu ili u knjižnici. U *Mali rječnik i pojmovnik* dopišite izvor.

Vježba 3.

- g) Podijelite se u dvije velike skupine, A i B te u vremenu od 5 minuta potražite u *Malom rječniku i pojmovniku* što je više moguće pojmova koji se odnose na nastavna sredstva i pomagala. Pobjednik je skupina koja pronađe najviše pojmova.

Vježba 4.

- h) Ukoliko ste se tijekom studiranja u znanstvenoistraživačkoj literaturi na stranome jeziku susreli s još nekim pojmom koji se odnosi na *nastavna sredstva i pomagala*, molimo da izvor upišete pokraj pojma na engleskome/njemačkome jeziku u *Malom rječniku i pojmovniku* i tako ga obogatite.

12. Posebnosti nastave stranih jezika

Vježba 1.

- a) U *Malom rječniku i pojmovniku* potražite izraze koji se odnose na *English as/for...* odnosno na *Deutsch als/für...* te ih zapišite.

<i>English as/for...</i>	<i>Deutsch als/für...</i>

- b) Usporedite tablice u parovima i raspravite sa svima. Kojih izraza ima više? Postoje li ista ili slična područja i na drugome stranome jeziku? Što je s hrvatskim jezikom? Potražite u *Malom rječniku i pojmovniku*.
- c) Zadatak za istraživanje: provjerite na internetu (npr. vebna stranica Filozofskog fakulteta u Osijeku) ili u knjižnici tko je od hrvatskih autora pisao o *Hrvatskom kao...* Pripremite vrlo kratku informaciju: tko, što, gdje i upoznajte sve o prikupljenim izvorima. Predložite izvor (znanstvenoistraživački ili stručni članak/knjigu) koji bi se mogao dodati u *Mali rječnik i pojmovnik* kod unosa *Hrvatski kao...*

Vježba 2.

Zadatak za istraživanje: Što bi značile skraćenice *EAP* i *ESP*? Potražiti na internetu/u knjižnici je li napisan znanstvenoistraživački ili stručni članak na tu temu. Dopunite *Mali rječnik i pojmovnik* navedenim akronimima i njihovim punim oblikom. Postoje li odgovarajući nazivi na njemačkom jeziku? Postoji li po Vašem mišljenju ta područja? Predstavite svima rezultate svojega istraživanja i raspravite sa svima.

13. Rad u kombiniranim razrednim odjelima

Vježba 1.

- a) Što je to *kombinirani razredni odjel*? Jeste li se tijekom svojega školovanja ili u teorijskome dijelu obveznih i izbornih kolegija susreli s tim pojmom? Raspravite u parovima, a potom sa svima.

- b) U *Malom rječniku i pojmovniku* potražite odgovarajuće nazive za *kombinirani razredni odjel* na engleskom i njemačkom jeziku i zapišite ih:

- c) Tko je od hrvatskih autora pisao o *kombiniranom razrednom odjelu*? Pročitajte i pripremite kratko izlaganje.

Vježba 2.

Zadatak za istraživanje: pretražite navedene pojmove za *kombinirani razredni odjel* na engleskom ili njemačkom jeziku na internetu. Ukoliko pronađete po Vašem mišljenju prigodan znanstvenoistraživački ili stručni rad o toj tematici, zapišite izvore. U skupinama od 4-6 predložite pojmove na engleskom i/ili njemačkom jeziku koje bi trebalo dodati u *Mali rječnik i pojmovnik*, kao i njihove odgovarajuće hrvatske inačice uz odgovarajuće izvore za popis literature.

14. Ocjenjivanje i vrjednovanje u nastavi stranih jezika

Vježba 1.

a) Razmislite pojedinačno, razgovarajte u parovima i potom podijelite sa svima: Koja je razlika između ocjenjivanja i vrjednovanja?

b) U *Malom rječniku i pojmovniku* potražite pojmove koji se odnose na ocjenjivanje i vrednovanje. U tablicu upišite pojmove i autore/izvore koji se uz njih spominju:

Engleski	Hrvatski	Njemački

Vježba 2.

a) Zadatak za istraživanje: Koji su hrvatski autori (navode se u *Malom rječniku i pojmovniku*) pisali o ocjenjivanju i vrjednovanju? Koji naziv na hrvatskom rabe u svojem radu?

b) Potražite na internetu ili u knjižnici navedeni izvor i pročitajte članak/dio teksta. Pripremite se za zajedničku raspravu o terminologiji. Koju biste hrvatsku inačicu Vi radije odabrali slijedno Vašim teorijskim saznanjima iz obveznih i izbornih kolegija iz stranoga jezika?

15. Suvremeni pristupi nastavi stranih jezika

Vježba 1.

- a) U parovima potražite u *Malom rječniku i pojmovniku* sve pojmove koji se po Vašem mišljenju odnose na suvremeni pristup nastavi stranih jezika. Svaki pojam pojedinačno (dovoljno čitko, velikim slovima) napišite na zasebni *post-it* papirić i zalijepite na ploču (jedan pojam – jedan papirić).
- b) Promotrite sve prikupljene papiriće. Mogu li se svrstati u zasebne kategorije? Koje? Svrstajte papiriće po predloženim kategorijama (npr. materijali, metode...).
- c) Postoji li prema Vašem teorijskome saznanju pojmovi koji bi se trebali ili mogli pridodati određenim kategorijama? Ukoliko postoje, predložite ih. Ukoliko znate i izvor (autora koji je o toj tematici pisao u znanstvenoistraživačkom ili stručnom radu), pridodajte pojmu:

Vježba 2.

Zadatak za istraživanje: Predložene pojmove potražite na internetu ili u knjižnici – utvrdite postoje li znanstvenoistraživačka ili stručna djela na temu suvremenih pristupa nastavi ili pojedinim kategorijama koje ste izdvojili. Ukoliko pronađete izvor, zapišite ga te eventualno nadopunite *Mali rječnik i pojmovnik*. Upoznajte ostale s rezultatima svojega istraživanja:

16. Cjeloživotno stručno usavršavanje

Vježba 1.

a) Što za Vas znači *cjeloživotno stručno usavršavanje*, a što *cjeloživotno učenje* na području poučavanja stranoga jezika? Razlikuju li se pojmovi po značenju? Ako da, po čemu? Razmislite, podijelite u parovima te potom sa svima.

b) U *Malom rječniku i pojmovniku* potražite pojmove *cjeloživotno stručno usavršavanje*, i *cjeloživotno učenje* te napišite nazive na engleskom/njemačkom jeziku.

c) Tko je od hrvatskih autora pisao o *cjeloživotnom stručnom usavršavanju* i/ili *cjeloživotnom učenju*?

Vježba 2.

Zadatak za istraživanje: Predložene pojmove (na engleskom ili njemačkom jeziku) potražite na internetu ili u knjižnici – utvrdite postoje li znanstvenoistraživačka ili stručna djela na temu *cjeloživotnoga stručnoga usavršavanja* i *cjeloživotnoga učenja*. Ukoliko pronađete izvor, zapišite ga te eventualno nadopunite *Mali rječnik i pojmovnik*. Upoznajte ostale s rezultatima svojega istraživanja:

17. Istraživanja u nastavi/na području stranoga jezika

Vježba 1.

- a) Podsjetite se dosadašnjih teorijskih i praktičnih saznanja iz obveznih i izbornih kolegija. Pojedinačno napišite što više pojmova (na bilo kojem jeziku) koji se odnose na istraživanje u nastavi stranoga jezika ili istraživanje koje je vezano za strani jezik (usvajanje i sl.). Usporedite liste u parovima, a potom sa svima. Nastojite izbjeći ponavljanja.

- b) Prikupite sve pojmove u zajedničku listu (napišite na ploču).

- c) U *Malom rječniku i pojmovniku* potražite pojmove sa zajedničke liste. Koje ste pojmove pronašli?

- d) Koje pojmove bi po Vašem mišljenju trebalo dodati u *Mali rječnik i pojmovnik*? Predložite pojmove. Ukoliko znate, predložite i odgovarajući izvor koji će se navesti u literaturi.

Dodatne aktivnosti:

1) Kviz za ponavljanje pojmova (vocabulary review quiz/ Vokabelquiz)

- a) Pojedinačno napišite 5 pojmova na engleskome/njemačkom i hrvatskom jeziku koji su se pojavljivali tijekom vježbi iz kolegija Školska praksa. Pojmove napišite čitko na listić papira.
- b) Podijelite se u dvije velike skupine i pregledajte sve listiće. Odaberite listu od 5 Vama najvažnijih ili najzanimljivijih pojmova i napišite čitko na novi list papira.
- c) U svojoj skupini napišite za svaki od pojmova na stranom jeziku ili točnu inačicu na hrvatskome jeziku, ili Vašu maštovitu inačicu pojedinačno na listić papira (jedan pojam – jedan listić papira). Broj točnih i netočnih inačica odredite u skupini.
- d) U svojoj skupini napišite za svaki od pojmova točnu ili netočnu definiciju na iste listiće gdje su pojmovi. Broj točnih i netočnih definicija odredite u skupini.

Kviz A: točno-netočno

- članovi prve skupine prozivaju članove druge, čitaju im pojam na stranome jeziku, hrvatsku inačicu i definiciju te traže njihovu prosudbu točnosti. Za svaki točan odgovor dodjeljuje se jedan bod.

Kviz B: ispravljanje

- članovi skupina razmjenjuju listiće međusobno. Točne inačice i definicije ostavljaju na stranu, a netočne ispravljaju i šalju natrag. Pobjednik je skupina koja prije ispravi i vrati što više listića.

Kviz C: licitacija

- članovima skupina podijeli se određeni broj bodova za koji mogu kupovati pojmove. Pojam se pročita na stranome jeziku i navede se početna cijena, nakon čega slijedi licitacija. Skupina koja uspije kupiti najviše pojmova s točnim hrvatskim inačicama i definicijama pobjeđuje u igri. (Početni pojmovi mogu biti isto tako na stranome jeziku).

2) Utrka u spajanju pojmova

- a) sudionici se podijele u dvije ili više skupina (zavisno o ukupnome broju sudionika). Prva skupina (redosljed se određuje brojalicom ili kockom) govori ostalima pojmove na engleskom/njemačkom jeziku iz *Maloga rječnika i pojmovnika*. Skupini koja prva kaže točnu inačicu na hrvatskome jeziku dodjeljuje se jedan bod.

3) Prijedlozi

Molimo Vas da predložite gdje i kako biste mogli rabiti *Mali rječnik i pojmovnik iz područja Ovladavanja inim jezikom*.

Hvala na pozornosti!

Filozofski fakultet Osijek, 2013./2014.

Ninočka Truck-Biljan, prof.